

Zpráva o průběhu ECDC Summer School 2013

ECDC Summer School 2013 report

Hana Orlíková

Strategie Evropského centra pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) v oblasti vzdělávání je zaměřena na školení pracovníků ve veřejném zdravotnictví působících ve sféře přenosných nemocí. Zahrnuje vzdělávání založené na principu „learning by doing“ což je učení se v praxi, neboli osvojení si odborných dovedností, ověření schopností a zkvalitnění přístupu při vlastním provádění praktických úkolů s využitím aplikace teoretických poznatků. Součástí strategie ECDC v oblasti „trainingu“ je rovněž sdílení osvědčených praktických zkušeností a otevřeně diskuse mezi účastníky školení ve snaze podporovat rovný přístup občanů EU/EEA k veřejnému zdravotnictví. Cílem ECDC při školení odborníků je přispět k posílení kapacity prevence a kontroly nemocí v Evropě využitím nejnovějších prostředků vzdělávání a podporou mezioborové spolupráce. Některé vzdělávací akce jsou zaměřeny na školení školitelů (tzv. training of trainers).

Jedním z celé řady školících akcí pořádaných ECDC je i „Summer School“ – Letní škola. Druhá Letní škola se uskutečnila ve dnech 10. – 13. června 2013. Akce se konala ve Stockholmu v prostorách ECDC. Zúčastnilo se jí 55 odborníků (15 z ECDC, 15 z odborných sítí pro jednotlivé nemoci či skupiny nemocí z členských států EU/EEA, 15 školitelů programů EPIET a EUPHEM, 10 odborníků ze zemí vně EU zejm. z balkánských zemí). Program zajistila Tréninková sekce ve spolupráci s dalšími experty z ECDC.

Cílem Letní školy bylo posílení výukových a odborně-technických dovedností přítomných odborníků. Účastníci měli příležitost k budování kontaktů v rámci odborných sítí, mezioborovým diskusím, výměně vědeckých poznatků a metod v prevenci a kontrole infekčních nemocí. Témata z oblasti přenosných nemocí vycházela ze zaměření a koncepce vzdělávání ECDC pro obory epidemiologie a mikrobiologie ve veřejném zdravotnictví.

Ve snaze o vyrovnávání kapacit a rovný přístup k informacím pro všechny země EU/EEA byl účastníkům poskytnut přehled o procesu výcviku a o klíčových kompetencích odborníků v oblasti veřejného zdravotnictví. Klíčové kompetence byly definovány ze strany ECDC pro účely vzdělávání a jsou shrnutím požadavků na vzdělání, znalostí a dovedností, kterých by měl dosáhnout odborník vykonávající činnost v příslušném oboru veřejného zdravotnictví v rámci EU/EEA. Níže jsou uvedeny odbornosti, pro něž ECDC definovalo klíčové kompetence (v závorce jsou inter-

netové odkazy na anglické verze dokumentů ECDC, v nichž jsou tyto specifické kompetence popsány):

- terénní epidemiolog (<http://bit.ly/VQkGb8>)
- mikrobiolog ve veřejném zdravotnictví (<http://bit.ly/15AXqqz>)
- odborník v kontrole infekcí a nemocniční hygieně (<http://bit.ly/13hazkP>)

Připravují se kompetence pro odborníky v oblasti nemocí preventabilních očkováním.

Každý den Letní školy probíhalo několik paralelních celodenních či půldenních workshopů. Účastníci si mohli vybrat z následujících 12 témat pod vedením lektorů a koordinátorů z ECDC:

1. Život supervizora: Výuka, didaktika a management
2. Osvojení si a zhodnocení dovedností a schopností
3. Psaní vědeckých článků a abstraktů, argumentační matrix
4. Recenze protokolů studií v oblasti surveillance a výzkumu
5. Od vědeckých důkazů k akci ve veřejném zdravotnictví
6. Vytváření politiky veřejného zdravotnictví: role vědeckých důkazů a etiky
7. Geografické informační systémy v epidemiologii infekčních onemocnění
8. Recenze vědeckých článků v oblasti šetření epidemií
9. Monitoring kvality dat a hodnocení systémů surveillance
10. Metody pro veřejné zdravotnictví založené na důkazech
11. Monitorování a hodnocení programů ve veřejném zdravotnictví
12. Úvod do programu Stata

Noví supervizoři (školitelé) zapojení do programu EPIET a EUPHEM absolvovali během čtyř dnů tzv. induction workshop, tedy vstupní školení, zahrnující témata 1. – 4.

Bylo reálné absolvovat pouze asi třetinu ze všech nabízených workshopů. Přesto všichni účastníci mohli získat částečný přehled i o ostatních paralelních školeních, jelikož každý den byl zahájen krátkým shrnutím průběhu a všech hlavních témat z předchozího dne. Každý workshop samostatně, jakož i průběh celé Letní školy byl posléze účastníky hodnocen buď formou on-line nebo tištěného dotazníku.

Akci velmi vhodně doplnily a oživily tzv. Sunset seminars. Jednalo se o prezentace na konci jednotlivých pracovních dnů, kdy přednášeli odborníci z ECDC a po jejich sdě-

lení následovala bohatá a podnětná diskuse. Byla prezentována následující témata: zkušenosti z amerického programu terénní epidemiologie při působení v Epidemic Intelligence Service přednesl Piotr Kramarz; zajímavý přístup k epidemiologické metodě práce s různorodým využitím tabulky 2x2 předvedl Yvan Hutin; rozsáhlá diskuse s řadou kontroverzních pohledů se rozvinula po přednesení sdělení Tek Ang-Lima o rozhodovacích procesech a ekonomických analýzách ve veřejném zdravotnictví.

Kromě odborných poznatků velkým přínosem pro účastníky Summer School byla možnost přímého kontaktu s ostatními účastníky a výměna zkušeností. Většina přítomných

se zapojila do diskuze. Otevřela se různá témata, mj. týkající se směřování programů EPIET a EUPHEM, spolupráce mezi epidemiology a mikrobiology, nových laboratorních metod, nerovností ve veřejném zdravotnictví, ekonomiky ve veřejném zdravotnictví.

Aktuální informace o oblasti „trainingu“ ECDC najdete na <http://bit.ly/17Giw2I>

Materiály ze Summer School 2013 jsou k dispozici na vyžádání u Hany Orlikové (horlikova@szu.cz).

*MUDr. Hana Orliková
Oddělení epidemiologie infekčních nemocí
CEM SZÚ, Praha*